

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΑΔΑΣ

Διευθυνόμενον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς τὸ κατ' ἐσχάτην παιδικὸν περιοδικὸν οὐγγραμμα, ἀληθεῖς παρασχόν εἰς τὴν χώραν ἡμῶν ὑπηρεσίας καὶ ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως ὡς ἀνάγνωσμα ἀριστον καὶ χρησιμώτατον εἰς τοὺς παῖδας.

ΤΙΜΗ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ ΔΙ' ΕΝ ΕΤΟΣ

Ἐσωτερικοῦ δραχ. 7.— Ἐξωτερικοῦ φρ. χρ. 8

Δι' ἀνδρομαί ἀρχονται τὴν 1ην ἐκάστου μηνός· καὶ εἶνε προπληρωτέαι δι' ἓν ἔτος.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΚΑΙ ΕΚΔΟΤΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΝΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

ΤΙΜΗ ΕΚΑΣΤΟΥ ΦΥΛΛΟΥ

Ἐν Ἑλλάδι: λεπ. 15.— Ἐν τῷ Ἐξωτ. φρ. χρ. 0,15

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ἐν Ἀθῆναις

Ὁδὸς Αἰόλου, 117, ἔναντι Χρυσόσηπλαιωτίσης;

Περίοδος Β'.—Τόμ. 6^{ος}.

Ἐν Ἀθῆναις, τὴν 30 Ὀκτωβρίου 1899

Ἔτος 21^{ον}.— Ἀριθ. 45

ΑΙ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΑΙ ΤΟΥ ΡΟΓΗΡΟΥ

(Συνέχεια· ἴδε σελ. 356)

Οἱ δύο ἄνδρες ἐπροχώρησαν σιγά, μὲ ἰσχυρὰ καὶ εἰρηνικῶν περιπατητῶν. Ὁ Λουδοβίκος τοὺς παρετήρησε κατ' ἀρχὰς προσεκτικῶς· κατόπιν, ἀναγνωρίσας τὸν Καρμόνα, τὸν ἐχαιρέτισε ψυχρότατα καὶ ἀνέλαβε τὴν στάσιν του, χωρὶς νάνησιν ἢ τι, περισσότερον.

—Βλέπετε, ἀγαπητέ μου φίλε, πόσον ἰσχυρὸς μοῦ εἶνε ἡ συντροφία σας; ἔλεγε ὁ Λουδοβίκος Νοαρμῶν πρὸς τὸν Ῥογήρου· μὰ τὴν ἀλήθειαν, κ' ἐγὼ δὲν ἐξέμω πῶς νὰ σας ἀνταποδώσω τὰς ἐκπεσεύσεις σας. Ἐπεράσαμεν τὸ ἐπικίνδυνον μέρος· τώρα ἂς ταχύνωμεν τὸ βήμα, διότι βιάζομαι νὰ ἐπανεύρω τοὺς συμπατριώτας μου.

Κάθε φοράν ποῦ ὁ μαρκήσιος ἐξέσφιγγεν τὸν βραχίονα τοῦ συντρόφου του, ὁ Λουδοβίκος ἀπεπειράτο νὰ διαφύγῃ· ἀλλ' ὅσοι οἱ χαλύβδινοι δάκτυλοι ἐπανελάσαντο ἰσχυρῶς, καὶ ὁ Καρμόνας ἐξέσφιγγεν ἀπὸ τὸν πόνον. Καὶ νὰ ἦτο μόνον σωματικὸς πόνος, καλὰ· ἀλλ' ἦτο καὶ ψυχικὸν μαρτύριον, τὸ ὁποῖον ἡσθίασε ὁ Ἰσπανός, ἀναλογιζόμενος ὅτι διὰ τὴν βίαν ἀπηλευθέρωνεν ἐκεῖνον, τὸν ὁποῖον τόσο ἐπεθύμει νὰ θανατώσῃ διὰ τὴν σκληροτέρων βασάνων...

Ἐν τούτοις παρήλθον ἄρκεται ὥραι, καὶ ὁ Λουδοβίκος εἶχε βαδίσῃ μὲ τὸν Ῥογήρου, ἔβλεπεν ὅτι ἦτο ἀκόμη μακριὰ τὸ τέρματος. Ὅστε ἔχνος τῶν ἰδίων του, πουθενά. Ἦρχισε νάνησυχῇ, ἀποσπάσματα ἀγγλοῖσπανικὰ ἐλάττειν τὴν χώραν, ἢ συνάντησις τῶν ἰσπανῶν θὰ ἦτο πολὺ ἐπικίνδυνος. Ἐκρύβαντο καὶ τ' ἀπέφευγον. Ἀλλ' ὁ Καρμόνος ἤμπορεῖ νὰ χάσῃ πλέον τὴν ὑπομονήν· νὰ φηρήσῃ τὴν μάχαιραν, ἢ ὁποία ἐξήλασε νὰ εἶνε ἐστραμμένη πρὸς τὸ στήθος του, νὰ φωνάξῃ, καὶ νὰ προδώσῃ τὸν Ῥογήρου, πληρώνων ἔστω καὶ μὲ τὴν τῆς προδοσίας.

Ἐκείνη τὴν στιγμήν, ἔφθασε μὲ τὸν Ῥογήρου τοῦ παρὰ τὴν ἄκραν ἐνὸς δάκρυον, ὅθεν ἠκούσθησαν ψιθυροὶ πολὺ ὑποφθονοὶ ἢ ἀπομακρυνθῇ, ὅταν ἔξα-

φνα ὁ Καρμόνας, περιελθὼν πλέον εἰς τὴν ἐσχάτην ἀπόγνωσιν καὶ ἀπορραϊσμένον νὰ παλαχθῇ τοῦ ἔχθρου του μὲ κάθε τρόπον, ἐστάθη καὶ ἐφώνησε μὲ ὄλην τὴν δύναμιν:

—Βοήθεια! Βοήθεια! Ἐνας Γάλλος!..

Μόλις ἐπρόφερε τὰς λέξεις ταύτας, ὁ Νοαρμῶν τοῦ ἔδωκε μίαν γροθιά καὶ τὸν ἔριψε κάτω ἀνασθητόν, ἡμιθανή.

Κατόπιν ἐστήριξε τὰ νῶτα εἰς τὸν κορμὸν ἐνὸς δένδρου καὶ ἤτοιμάσθη νὰ πληρώσῃ τὴν ζωὴν τοῦ ἀκριβὰ.

Ἦλθον ἰππεῶν ἐπὶ πύργου κατ' αὐτοῦ καλπάζουσα. Καὶ πρὶν συνέλθῃ ἐκ τῆς ἐκπλήξεώς του, — εὗρέθη εἰς τὰς ἀγκάλας τοῦ Ῥογήρου!

—Θεῖτέ μου, θεοῖά μου... ἐψιθύριζε τὸ παιδίον, κλαῖον ἀπὸ χαρὰν· κ' ἐγὼ πού σας εἶχα γιὰ χαμένον...

Ὁ Παπαφίγκος, πολὺ συγκινημένος καὶ αὐτός, κατέβαλε μεγάλαν προσπαθειάν διὰ νὰ συγκρατήσῃ τὰ δάκρυά του. Ἀλλὰ μὴ δυνήθεις νὰ το κατορθώσῃ, ἐκτύπησε μὲ τὸν γρόνον του τοὺς ὀφθαλμούς του καὶ ἐψιθύρισε:

—Τί διάβολο! Τὰ μάτια μου καὶ ν ο υ ν ε ρ ά!

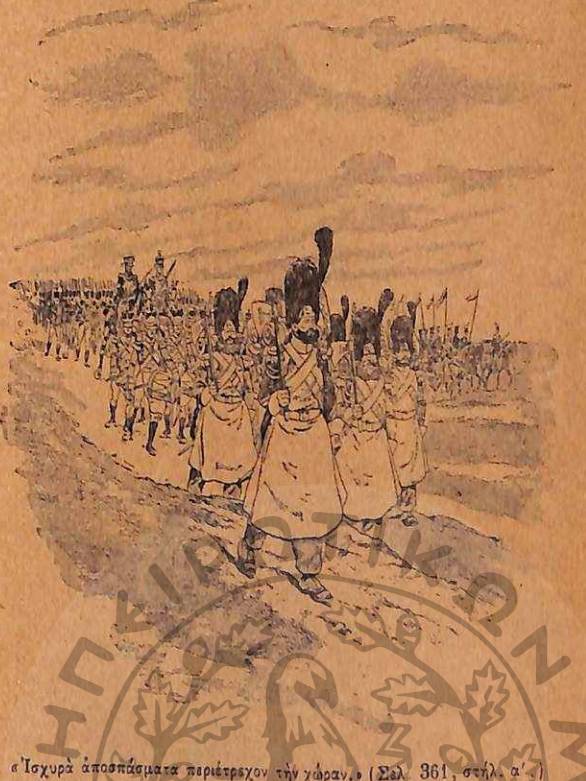
—Φίλοι μου, εἶπεν ὁ μαρκήσιος, κατάρθωσα νὰ σωθῶ, καθὼς βλέπετε, χάρις εἰς ἕνα καλὸν ἄνθρωπον, ὁ ὁποῖος εἶχε τὴν εὐγένειαν νὰ μου γίνῃ ὁδηγός.

—Δὲν πιστεύω νὰ ἐνομίσατε ὅτι θὰ σας ἀφίναμεν ἔτσι, εἶπεν ὁ Παπαφίγκος.

—Θεῖτέ μου, εἶπεν ὁ Ῥογήρος, ἡμεῖς ἐτοιμοὶ νὰ προσβάλωμεν τὸν ἀγγλικὸν σταθμόν.

—Τώρα πλέον εἶνε περιττόν, καθὼς βλέπετε, ἀπεκρίθη ὁ Λουδοβίκος· ἀλλὰ αὐτὸ δὲν σημαίνει ὅτι σᾶς εὐγνωμονῶ ὀλιγώτερον...

Κατόπι διηγῆθη μὲ ὅλας τὰς λεπτομερείαις τίνι τρόπῳ κατάρθωσε νὰ λυτρωθῇ ἀπὸ τὰς χεῖρας τῶν ἀγγλῶν· κα

Ἐκείνη ἀποσπάσματα περιέτρεχον τὴν χώραν. (Σελ. 361, στίχ. α')

ἡ διήγησις αὐτὴ διεσκέδασε πολὺ τοὺς γενναίους τοῦ συντρόφου.

Ἐν τῷ μεταξύ, ὁ ἀξιοτίμος κ. Λουὶς Καρμόνας συνῆλθε, καὶ ὁ Νοαρμῶν, μεγαλοφυῶς πάντοτε, τῷ ἐχάρισε τὴν ἐλευθερίαν. Μαζὶ μὲ τὸ θεῖον τοῦτο δῶρον, τῷ ἔβαλεν εἰς τὸ χεῖρ καὶ δύο χρυσὰ εἰκοσάγρανα· ἀλλ' ὁ ἰσπανὸς τὰ ἔριψε κάτω ὑπερηφάνως, καὶ ἀπῆλθεν, ἐκστομίζων βλασημὰς φοβητικὰς κατὰ τὰς ἀπειλὰς.

Τὸ μικρὸν ἄγνημα ἐξηκολούθησε τότε τὸν δρόμον του. Ὁ μαρκήσιος παρετήρησεν, ὅτι ἐπρεπε νὰ λάβουν εἰπέρ ποτε μεγάλας προφωλάξεις καὶ νὰ προχωρήσουν μὲ διπλάσιαν προσοχὴν, ἐξ αἰτίας τῆς γειννιάσεως τῶν ἐχθρικών σταθμῶν καὶ τῶν ἥκιστα φιλικῶν διαθέσεων τοῦ Καρμύνα, ὁ ὁποῖος βεβαίως θὰ ἐτρεχε νάναγγεῖλῃ παντοῦ τὰ διατρέξαντα.

Ἐκαστος ἱππεύς, ἐκ περιτροπῆς, ὤφειλε νὰ προηγήται ὡς πρόσκοπος. Χάρις εἰς τὰ ἔκτακτα ταῦτα μέτρα, ἡ μικρὰ ἴλη ἀπέφυγε πᾶσαν ὀχληρὰν συνάντησιν καὶ καὶνὴν ἀξιοσημείωτον ἐπεισόδον δὲν ἐτάραξε τὴν πορείαν της.

Πρὸς τὸ ἐσπέρας, οἱ ἥρωές μας ἐφθάσαν εἰς εὐρεῖαν πεδιάδα, ὅπου παρετήρησαν μακρόθεν μικρὸν στρατόεμα, ἐτοιμαζόμενον νὰ στρατοπεδεύσῃ. Πρὸς μεγάλην τῶν χαρὰν ἀνεγνώρισαν τὰς γαλλικὰς στολάς, καὶ ὁ χωροφύλαξ, ὁ ἐκπεμθεὶς ὡς πρόσκοπος, ἐπανήλθε ταχύς, νάναγγεῖλῃ ὅτι τὸ ἀπόσπασμα ἦτο τὸ τοῦ γενναίου ταγματάρχου Δυβάλ.

Ἐφθασαν εἰς τὸ τέρμα! Ἀλλὰ μετὰ πόσους κόπους καὶ κινδύνους!..

Ἡ μικρὰ ἴλη ἐσπεύσαν ὀλοταχῶς πρὸς τὸ γαλλικὸν στρατόπεδον, ὅπου ἐδέχθη τὰ συγχαρητήρια τοῦ ταγματάρχου, μὲ μεγάλην χαρὰν ἐπαναβλέποντος ἐκείνους, τοὺς ὁποίους ὅλοι εἶχον νομίσῃ νεκροὺς ἢ αἰχμαλώτους, — τύχη ἐνίοτε πολὺ φοβερωτέρη.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Κ'.

ΠΩΣ ΜΙΑ ΕΥΦΥΕΣΤΑΤΗ ΕΠΙΝΟΗΣΙΣ ΤΟΥ ΡΕΝΩ ΕΠΕΙΞΕΝ ΕΝΑ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟΝ ΙΑΤΡΟΝ ΝΑ ΜΕΤΑΧΕΙΡΙΣΘΗ ΔΡΑΣΤΙΚΟΝ ΤΑΤΟΝ ΦΑΡΜΑΚΟΝ

Μετὰ τὴν ἀναχώρησιν τοῦ Σαὶν Ροκαντὲν καὶ τοῦ Παλουάζου, ὁ Ρενώ καὶ ὁ Μπρόουν οὐδένα εἶχον λόγον νὰ μένουν ἀκόμῃ μετὰ τῶν γκουερλλιέρων, καὶ χωρὶς καὶ νὰ τοὺς ἀποχαιρετήσουν, τὸ ἐστρεψαν, διὰ νὰ φθάσουν τοὺς ἥρωάς μας.

Κατὰ τὴν ἀξίειπαινον συνήθειάν των, πρὶν φύγουν, ἀνεκοίνωσαν πρὸς ἀλλήλους τὰς ιδέας των, καὶ ὀφείλομεν νὰ το ὁμολογήσωμεν, μὲ τρόπον κάπως ζωηρόν.

— Ἄν με ἀκούατε... ἤρχισεν ὁ Ρενώ. Ἀλλ' ὁ Μπρόουν τὸν διέκοψεν ἀμέσως:

— Μίστερ Ρενώ, τῷ εἶπεν· ἐκάματε ἕνα σωρὸ ἀνοησίας καὶ δι' αὐτὸ ἐχάσαμεν τὴν ὑπόθεσιν!

Ἦσαν πολὺ θυμωμένοι καὶ οἱ δύο· ἐξετόξευον βλήμματα ἄγρια.

— Ὁχι, σέψ πταίετε! ἀνέκραξεν ὁ Ρενώ· ἐξ αἰτίας σας ἀπέτυχε τὸ σχέδιον. Τώρα πειὰ ἐμαζεύθησαν ὅλοι εἰς τὴν Ταρραγόναν, καὶ δὲν μας μένει...

— Παρὰ νὰ ἐπανορθώσωμεν τὸ κακόν, τὸ ὁποῖον ἐκάματε!

— Ἀλλὰ, κύριε Μπρόουν, δὲν σας ἐπιτρέπω...

— Μίστερ Ρενώ!.. ἀνέκραξεν ὁ Ἀγγεῖλος ἀπειλητικῶς.

Ὁ Ρενώ ἀμέσως κατηνύσθη.

— Ὅπως ἂν ποτε, ἐψιθύρουν, ἡ θέσις μας εἶνε πολὺ κακὴ· τὰ σχέδιά μας ἀπεκαλύφθησαν, καί...

— Νὰ μου ἐπιτρέψετε νὰ μὴ συμμερισθῶ ἐξ ὀλοκλήρου τὴν γνώμην σας. Ἐν πρώτοις, ποῖος μᾶς βεβαιώνει ὅτι θὰ φθάσουν εἰς τὴν Ταρραγόναν; Οἱ Ἰσπανοὶ καὶ οἱ Ἀγγεῖλοι εἶνε κύριοι τῆς χώρας, καὶ εἰμπορεῖ νὰ τοὺς συμβοῦν πολλὰ δυσάρεστα καθ' ὁδόν.

— Τότε λοιπόν, εἶπεν ὁ Ρενώ, ὁ ὁποῖος ἄλλο δὲν ἤθελε παρὰ νάνακτῇσιν τὰς ἐλπίδας των, — πρέπει νὰ ὑπάγωμεν ἀμέσως εἰς τὴν Ταρραγόναν.

— Αὐτὴ ἀκριβῶς εἶνε ἡ γνώμη μου. Ἀλλὰ δὲν πρέπει νὰ κάμωμεν εἰς τὸ ἐξῆς καμμίαν ἀνοησίαν, ἂν θέλωμεν νὰ ἐπιτύχη τὸ σχέδιόν μας. Τὰ μάτια μας τέσσερα!

— Δεκατέσσερα, ἂν θέλετε. Ὁ δὲν Ἀλόνσος ὅμως;...

— Νομίζετε καλὸν νὰ τον ἀποχαιρέτισωμεν πρὸ τῆς ἀναχωρήσεώς μας;

— Ποσῶς.

— Τότε λοιπόν ἄς τον ἀφήσωμεν ἡσυχον, καὶ ἐμπρός!

Οὕτως οἱ δύο ἀλιτήριοι ἀπεχαιρέτισαν νοερῶς τὸν αἰδισιμώτατον καὶ ἀπῆλθον πρὸς καταδίωξιν τοῦ Ρογήρου καὶ τῶν φίλων του.

Ἐν τούτοις τὸ ἀπόσπασμα τοῦ Δυβάλ εἶχε φθάσῃ αἰσίως εἰς Ταρραγόναν.

Ἡ πόλις αὕτη, κειμένη εἰς τὴν Καταλωνίαν, παρὰ τὴν θάλασσαν, εἶχεν ἁλωθῇ ἐσχάτως ὑπὸ τοῦ στρατάρχου Συσσέ, μετὰ πέντε ἀλλεπαλλήλους ἐφόδους, κατὰ τὰς ὁποίας πεντακισχίλιοι ἄνδρες ἐκ τῆς φρουρᾶς ἐφονεύθησαν καὶ δεκακισχίλιοι ἠχμαλωτίσθησαν.

Ἡ ἐπίμονος αὕτη ἀντίστασις, ἡνάγκασε τὸν στρατάρχην νὰ λάβῃ παντοειδῆ προφυλακτικὰ μέτρα, διαρκούσης τῆς κατοχῆς τῆς πόλεως ὑπὸ τῶν γαλλικῶν στρατευμάτων, καὶ νὰ διατηρῇ αὐστηροτάτην τάξιν καὶ πειθαρχίαν. Ἐν τούτοις ἡ πόλις, ἀπὸ τῆς ἀλώσεώς της, διετέλει ἡσυχος ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ τρόμου.

Ὁ Λαδουρέκος εἶχε θεραπευθῇ ἐκ τῆς πληγῆς του καὶ ἐπιστρέφει εἰς τὸ σῶμα τῶν Πεζοναυτῶν τῆς φρουρᾶς, τὸ ὁποῖον ἀνεσχηματίσθη ἀρτίως ἐκ πολλῶν ἀποσπασμάτων, ἐλθόντων ἀπὸ διάφορα μέρη τῆς ἰβηρικῆς Χερσονήσου.

Ἐκπληξίως εὐχάριστος ἀνέμενε τὸν Ρογήρον κατὰ τὴν ἀφίξίν του: Ὁ Αὐτοκράτωρ, πληροφορηθεὶς ὑπὸ τοῦ στρατάρχου Βικτωρος, δουλὸς Βελλύν, περὶ τῆς λαμπρᾶς διαγωγῆς τοῦ νεαροῦ αὐλητοῦ κατὰ τὴν ἀπόδρασιν ἐκ τοῦ κατέργου, τῷ ἐστειλε πρὸς ἀνταμωσὴν τὸ παράσημον τοῦ Λεγεώνους τῆς Τιμῆς, τὸ ὁποῖον καὶ τῷ ἐνεχειρίσθη ἐπισήμως.

Ἡ τιμὴ αὕτη ἐπροξένησεν εἰς τὸν Παπαφίγγον καὶ εἰς τὸν Λαδουρέκον χαρὰν καὶ ὑπερηφάνειαν, ἂν ὄχι μεγαλητέραν, τουλάχιστον ἴσην μὲ τὴν τοῦ Ρογήρου. Ἐκτὸς τούτου, οἱ ἀγαθοὶ Πεζοναῦται ἤρχισαν νὰ μεταχειρίζονται μὲ μεγάλον σεβασμὸν τὸν «μουσσόν», μόνον δὲ μετὰ τὰς ἐπανειλημμένας διαμαρτυρίας τοῦ Ρογήρου, ἐπέσθησαν νὰ συμπεριφέρονται πρὸς αὐτὸν μὲ τὴν πρώτην οἰκειότητα.

Ὁ Λαδουρέκος Νοαρμών ἔλαβεν ἐπισήμως ἀπὸ τὰς χεῖρας τοῦ στρατάρχου Συσσέ τὸν διορισμὸν τοῦ ὡς ὑπολοχαγοῦ τοῦ Πεζικοῦ, καὶ μετὰ μεγάλης χαρᾶς ἀνέλαβε τακτικὴν πλέον ὑπηρεσίαν εἰς τὸ σῶμά του.

Ἡ ζωὴ εἰς τὴν πόλιν ἦτο τώρα μάλλον εὐχάριστος καὶ ἡρεμὸς. Μετὰ τὰς τόσας συγκινήσεις καὶ ταλαιπωρίας, θεῖος καὶ ἀνεψιός, καθὼς καὶ οἱ φίλοι των, ἀπελάμβανον ἡδονικῶς τὴν σχετικὴν ἐκείνην ἀνάπαυσιν, νομίζοντες δὲ ὅτι ἐξέφυγον πλέον τὰς πλεκτάνας καὶ τὰ δίκτυα τῶν ἐχθρῶν των, ἐλπισμώθησαν ὀλίγον κατ' ὀλίγον τοὺς κακούργους, καὶ ἐκοιμώοντο ἐπὶ ρόδων, — φεῦ, ἀπατηλὸν!..

Εἰς τὸ σύνταγμα, ὅπου ὑπηρετεῖ ὁ Νοαρμών, εὐρίσκετο καὶ ἕνας στρατιωτικὸς ἱατρός, ὀνομαζόμενος Λεντού, ἄνθρωπος εἰρηνικωτάτου χαρακτήρος, ἀλλὰ τόσον λαίμαργος, ὥστε, ἂν καὶ μᾶλλον δειλός, ἤμποροῦσε νὰ ψήφισεν τοὺς μεγαλύτερους κινδύνους, διὰ νὰ ἱκανοποιήσῃ τὴν λαίμαργίαν του.

(Ἐπεται συνέχεια) ΚΙΜΩΝ ΛΑΚΙΑΗΣ
Κατὰ τὸ γαλλικὸν τοῦ Jacques Lemaire

ΩΡΑ ΥΨΙΝΟΥ

Βαθειά, ὀπίσω ἀπ' τὸ βουνό,
Ὁ ἥλιος ἔχει δύση.
Κι' ὁ Ἑσπερος τὸν οὐρανὸν
Τὸν ἔχει παραιτήσῃ.

Καιρός, παιδάκια ζωηρά,
Νάψετε τὰ παιχνίδια.
Ἐνδύθη ἡ Νύχτα ἢ Κυρὰ
Τ' ἀστέρηνα στολίδια.

Κ' ἀπ' τὸ μεγάλο της θρονί,
Βασίλισσα αὕτη τώρα,
Στῇ γῇ μοιράζει, μελανή,
Τὰ πειρὰ γλυκὰ της δώρα.

Ἐχει ὄνειρα μέσ' ἐστὴν ποδιά,
Ποῦ εἶνε ἕνα κ' ἕνα,
Τὰ πειρὰ καλὰ γιὰ τὰ παιδιὰ
Ποῦ θαῦρη πλαγιασμένα.

Κ' ἔχει ἐτὸν κόρφο — τί θαρρεῖς; —
Ἐγεία ἕνα καντάρι.
Ὅποιος πλαγιάσῃ πρὸ νωρίς,
Ἐκεῖνος θὰ τὴν πάρῃ!

† Γ. Μ. ΒΙΖΥΝΝΟΣ

Ο ΝΕΟΣ ΣΟΛΟΜΩΝ

Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας τοῦ Τρίνοβαλ, Παῦλος Κρύγερ, ἐκτὸς τῶν ἄλλων μεγάλων του προτερημάτων, φημιεταί καὶ διὰ τὴν εὐφυΐαν, μὲθ' ἧς κρίνει τὰς διαφορὰς τῶν ὑπηκόων του καὶ ἀποδίδει εἰς ἕκαστον τὸ δίκαιον. Πολλὰ κρίσεις του, εἰς περιστάσεις τὰ μάλιστα δυσκλήους, ἐφάνησαν τόσον σοφαί, ὥστε οἱ θαυμασταὶ του τὸν ὠνόμασαν νέον Σολομῶνα.

Μεταξὺ τῶν ἀνεκδότων τοῦ Προέδρου, τὰ ὁποῖα ἐδημοσίευσαν ἐσχάτως αἱ ἐφημερίδες, ἐπ' εὐκαιρίᾳ τοῦ Ἀγγλο-τραν-σβαλικοῦ πολέμου, ὑπάρχει καὶ τοῦτο:

Δύο Μπόερς ἐφίλονεῖσκον περὶ τῆς διανομῆς ἐνὸς κτήματος. Ἦτο ἀδύνατον νὰ συμβιβασθῶν καὶ κατέφυγαν εἰς τὸν Πρόεδρον, διὰ νὰ λύσῃ τὴν διαφορὰν των. Τότε ὁ Κρύγερ ἐξέδωκε τὴν ἐξῆς ἀποφασίν: Ὑπερχεῖτο ὁ εἰς ἐκ τῶν δύο Μπόερς νὰ διαίρει τὸ κτήμα εἰς δύο μέρη, ὁ πῶς ἤθελε, καὶ ὁ ἄλλος νὰ ἐκλέξῃ ἐν ἐξ αὐτῶν, ὁ πῶς ἤθελε.

Εἶπε περιττὸν νὰ εἰπωμεν ὅτι κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον τὸ κτήμα διηρέθη εἰς δύο ἴσα μέρη, μετὰ μαθηματικῆς πλέον ἀκριβείας!

* — *

ΑΘΗΝΑΪΚΟΙ ΠΕΡΙΠΑΤΟΙ Η ΦΥΣΙΣ

Ἡ τελευταῖα περίπατος, περὶ τῆς πόλεως, ἐν πλήρει ἀθηναϊκῇ ἐξοχῇ. Ἡ εὐκαιρία εἶνε καλὴ, πρὶν ἐπιστρέψωμεν καὶ πάλιν εἰς τὴν πόλιν διὰ τῆς ὁδοῦ Πατησίων, νὰ σταματήσωμεν ἐδῶ ἐπ' ὀλίγον, νὰ ἐπισκοπήσωμεν τὴν εὐρεῖαν αὐτὴν πεδιάδα μὲ τὰς λοφιστείας καὶ τὰ περικυκλούμενα ὄρη, καὶ νὰ ἴδωμεν τί εἶδους εἶνε αἱ καλλοναὶ τῆς φημιζόμενης αὐτῆς ἀττικῆς φύσεως.

Ὅταν ἀκούωμεν περὶ ἐνὸς τόπου ὅτι ἔχει «ὠραίαν φύσιν», φανταζόμεθα συνήθως ἐν ἔδαφος εὐφορον, μίαν βλάστησιν πλουσίαν, βουνὰ σκιερὰ, πηγὰς κρυστάλλινους, δάση πυκνὰ καὶ ἀπέραντα, λειβάδια καταπράσινα καὶ ἀνθοσπαρτα, ἡμίνας κατοπτρίζουσας ὅλον τὸν πλοῦτον τῶν ὑδροβίων φυτῶν, ποταμούς καὶ ῥυάκας, κυλόντας ὕδατα ἄφθονα... Οἱ γνωρίζοντες τὰς Ἀθήνας μόνον ἐκ φήμης, θάκουσιν μετὰ τινος ἐκπλήξεως, ὅτι οὐδὲν τῶν στοιχείων τούτων ἔχει ἡ ὠραία των φύσις. Οὐδέποτε ἡ Ἀττικὴ συγκατελέχθη μεταξὺ τῶν φύσει εὐφώρων χωρῶν τῆς Ἑλλάδος, — ὁποῖαι ἢ Ἠλῖς, ἢ Θεσσαλία, ἢ Βοιωτία, ἢ

Ἐβδόαι, ἢ Κέρκυρα, ἢ Ζάκυνθος, — καὶ ἀκριβῶς μάλιστα, τὸ ἀγρονώτερον, τὸ ξηρότερον αὐτῆς μέρος, εἶνε ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον κατέχουν αἱ Ἀθῆναι καὶ αἱ περὶ αὐτῶν ἐξοχαί. Τὸ ἔδαφος εἶνε μᾶλλον πετρώδες, καὶ εἰς πλείστα μέρη τὸ ἐπίστρωμα τοῦ χώματος ἀπλοῦται ἀδαθῆστατον, ἐπιπόλαιον. Ἡ σπάνις τοῦ ὕδατος εἶνε μεγάλη. Ὁ ἀπὸ τοῦ ὕδατος πηγάζων Ἰλισσὸς καὶ διασχίζων τὴν πόλιν, ἐπεικῶς μόνον εἰμπορεῖ νὰ ὀνομασθῇ ποταμός· ἡ κοίτη του, ἐξαιρουμένων τῶν βροχερῶν ἡμερῶν τοῦ φθινοπώρου καὶ τοῦ χειμῶνος, εἶνε τόσον ξηρὰ, ὥστε καὶ οἱ βάτραχοι ἀκόμῃ κολλοῦν μετὰ πρᾶπον. Ὁ Κηριστός, ὁ ἀπὸ τῆς Πεντέλης πηγάζων, εἶνε μὲν πλὴν οὐ σιῶσις, ἀλλὰ καὶ αὐτὸς δὲν εἰμπορεῖ νὰ ἐγείρῃ ἀξιότιμους Κρήσους. Πηγὰς ὀλίγισται, φράτα ἀνεπαρκῆ, λίμνη πλησίον καμμία.

Ἐννοεῖται, ὅτι ἐπὶ τοῦ ἔδαφους τούτου, τοῦ ἰσχυροῦ καὶ ἀνδρικοῦ, ἡ βλάστησις δὲν εἰμπορεῖ νὰ εἶνε ἄφθονος. Τὰ δένδρα τῶν Ἀθηνῶν, τουλάχιστον τὰ περισσότερα, δὲν ἔχουν διόλου τὴν θαλερὰν ἐκείνην ὄψιν τῶν καλοτύχων δένδρων τῆς Γραφῆς, «τῶν περυσυμένων παρὰ τὰς διεξόδους τῶν ὑδάτων.» Ἡ αὐτοφυὴς χλόη εἶνε ὀλίγη, χαμηλὴ, χαμαιπετής. Τὰ ἄνθη τοῦ ἀγροῦ διακρίνονται διὰ τὴν ζωηρότητα τῶν χρωμάτων των, ἀλλὰ δὲν ἀπαντᾶται εἰς καθε βῆμα. Οἱ τάπητες ἐκεῖνοι οἱ ὀλοπράσινοι καὶ ἀνθοκέντητοι, οἱ καλύπτοντες μετὰ σπατάλην ἄλλας προνομίους ἐξοχάς, δὲν κατασκευάζονται εἰς τὰ ἀθηναϊκά ταπητουργεῖα. Ὁ κόπος τοῦ ἀνθρώπου μετὰ βίας ἀναπληρῶναι τὴν ἔλλειψιν τῆς φύσεως, καὶ ἡ ὑπάρχουσα τεχνητὴ φυτεία, — ἀνθοκηποι, ἀλσύλλαι, δένδρωνες, λαχανόκηποι, ἀμπελῶνες, — δὲν ἀρκεῖ νὰ καλύψῃ τὴν γυμνότητα τοῦ συνόλου. Ἡ ἀντίθεσις μάλιστα προσπίπτει εἰς τὸ ὅμμι ζωηρότατη. Ἐδῶ βλέπεις ἐν μικρὸν τεμάχιον γῆς καλλιεργημένον, πρᾶσινον, καὶ γύρω του μίαν ἀπεραντὸν ἔκτασιν, ἐντελῶς χέρσον καὶ γυμνήν. Τοιοῦτόν τι δὲν θάπανθῃς εἰς ἄλλας χώρας, φύσει εὐφώρους, ὅπου ἡ ἀκαλλιεργήτος γῆ ἀμιλλᾶται πρὸς τὴν καλλιεργημένην καὶ ὅπου τὸ πρᾶσινον εἶνε κατὰ συνέχειαν καὶ ἀπέραντον, καὶ βαθύ, καὶ μυστηριώδες. Ἐδῶ συμβαίνει καὶ ἐν ἄλλο ἀκόμῃ: Τὸ χῶμα τῆς Ἀττικῆς ἔχει τὴν ιδιότητα νὰ μὴ διατηρῇ τὴν ὑγρασίαν, νὰ ξηραίνεται ἀμέσως ὑπὸ τὸ καῦμα τοῦ ἡλίου. Διὰ τοῦτο οὐτε τὸ φυσικὸν οὔτε τὸ τεχνητὸν κατάρρεγμα ὠφελεῖ. Ἀς ἐδρεῖεν ὅλην τὴν ἡμέραν ἄς ἐπέραςε δεκάκις τὸ κάρρον τοῦ καταβρέγματος ἢ τὸ ποτιστήριον τοῦ χιποῦροῦ. Ἀρκοῦν ὀλίγα ὥρα ἡλίου διὰ νὰ ξηράνουν τὴν κτριωμένην λάσπην καὶ νὰ τὴν μεταβάλουν εἰς λεπτὴν κόκιν,

καὶ νὰ βλέπῃς τὸ ἔδαφος αὐτὸ καὶ νὰ νομίζῃς ὅτι ἔχει νὰ ποτισθῇ μῆνας! Καὶ τὰ φύλλα εἶνε πάντοτε σχεδὸν σκονισμένα, καὶ φαίνονται ξέθωρα ὡς ἀθενικά, καὶ ἡ πόλις ὅλη ὑποφέρει ἀπὸ τὴν σκόνιν, τὴν ὁποῖαν ὁ ἄνεμος ἀνεγείρει εἰς νέφη, — παρετήρηθη δὲ ὅτι μετροῦνται ἐπὶ τῶν δακτύλων αἱ ἡμέραι τοῦ ἔτους, κατὰ τὰς ὁποίας δὲν πνέει ἄνεμος μᾶλλον ἢ ἥτον ἰσχυρὸς εἰς τὰς Ἀθήνας, — καὶ εἶνε πλέον μία πληγὴ, μία μάστις αὕτη ἡ σκόνη, κατὰ τῆς ὁποίας οὔτε εὐρέθη, οὔτε ἴσως θὰ εὐρεθῇ ποτε ἀλεξιτήριον, ἀρ' οὐ καὶ αὐτὸ τὸ νερὸν δὲν εἰμπορεῖ νὰ κάμῃ ἄλλο τίποτε, εἰμὴ νὰ τὴν μεταβάλλῃ δι' ὀλίγας ὥρας εἰς λάσπην, ἐπίσης ἐνοχλητικὴν.

Γενικῶς, ὁ ἐπισκοπῶν τὴν ἀθηναϊκὴν ἐξοχὴν θὰ ἴδῃ μίαν μεγάλην ἔκτασιν μᾶλλον γυμνήν, ἐν ἔδαφος χέρσον, ἀλλοῦ ὑποκίτρινον καὶ ἀλλοῦ ὑπερυθρον, λόφους πετρώδεις καὶ βουνά. Μόνον στίγματα πρᾶσινου ὑπάρχουν ἐδῶ κ' ἐκεῖ. Ἡ μαύρη γραμμὴ τοῦ ἐλαϊώδους εἰς τὸ βάθος, — ὁ ὁποῖος πολὺ διαφέρει ἀπὸ τοῦ μεγαλοπρεπεῖς ἐλαϊώδους τῆς Κερκύρας καὶ τῆς Ζακύνθου, — ἡ πρασινάδα τοῦ Βασιλικῆς Κήπου καὶ τοῦ Ζαπτείου, ὁ πευκὼν τοῦ Λυκαβητοῦ καὶ ἡ μεμακρυσμένη θαυοπράσινος ἀποψὶς τῶν προαστείων, εἶνε μικραὶ καὶ σχεδὸν ἀσήμαντος δάσεις ἐν τῷ μέσῳ τῆς μονοτόνου ἐρημίας.

Λοιπόν, ὠραιότης φύσεως, ὅπως τὴν ἐννοοῦμεν καὶ τὴν φανταζόμεθα συνήθως, δὲν ὑπάρχει. Ἀλλὰ διὰ τί εἶνε τόσον ὠραία ἡ ἀθηναϊκὴ φύσις;

Αὐτὸ θὰ το ἴδωμεν μεθ' ὅσον.

ΦΑΙΔΩΝ

Η ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΑΡΚΟΥΔΑ [Μυθὸς Κριλῶφ.]

Μι' ἀρκούδα ἕναν χωρικὸν ζευγλήτη καθὼς τον εἶδε, ἀκούραστο τεχνίτη, τὴν ζευγλεὰ νὰ λυγίλῃ, ἐνθουσιασθῇ καὶ νὰ γενῇ. Ζευγλήτρα ἐφαντάσθη ἀμέσως, ἡ φτωχὴ πρὶν νὰ γνωρίσῃ πῶς πρέπει ἕνα εὖλο νὰ λυγίσῃ.

Λοιπὸν ἐτὸ δάσσα τρέχει βιαστικὴ καὶ σπῆναι τὸ ἐργαστήριόν της ἐκεῖ, ποῦ ὅπου νὰ πατήσῃ τὰ ποδάρια, ἢ φουντουκίεσθαι καὶ ἢ σημιδέσθαι τρίχων, καί, ὥς ἐν περιπατῇ, τὴν τρίχρῶν συρίζοντα τῶν δένδρων τὰ κλωνάρια.

Καὶ μ' ὅλα ταῦτα ἡ τέχνη δὲν πηγαίνει διόλου καλά: οὔτε μὴ ζευγλεὰ βγαίνει, κι' ἀφίνωντας τὰ εὖλα ἀπελπισμένη, ἐκίνησε νὰ φέρῃ τὸν χωρικόν.

Τὸν ἤρε καὶ του λέει: — Τὸ μυστικὸν τῆς τέχνης σου, κομπάρε μου, ποῦ νᾶνε; γιὰτί τὰ εὖλα σου ἐστὶν δα λυγᾶνε, ἐνφ' ἐτὰ χέρια μου ὅλ' ἀμέσως σπᾶνε; Σωστὴ, κυρά μου, ἡ δουλειὰ σου νὰ γενῇ, σοῦ λείπει κατὶ, ποῦ το λένε... Ὑπομονή!

Ι. Γ. ΓΙΑΝΝΟΥΚΟΣ

